

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt Rynek Pracy pod Lupą współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

P O W I A T O W Y U R Z Ä D P R A C Y W R Y P I N I E

RAPORT Z MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RYPIŃSKIM W 2013 ROKU

RYPIN 2014

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Analiza bezrobocia według zawodów.....	5
1.1. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rypinie na koniec 2013 roku.....	6
1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów.....	8
1.3. Napływ osób bezrobotnych według zawodów.....	11
1.4. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD.....	13
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i ich grup.....	14
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	20
3.1. Zawody nadwyżkowe.....	20
3.2. Zawody zrównoważone.....	22
3.3. Zawody deficytowe.....	23
3.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.....	24
Podsumowanie.....	25

Wstęp

Opracowanie raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego a także dla podnoszenia jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w zestawieniu z wykazem bezrobotnych według zawodów umożliwia określenie, zawodów nadwyżkowych i deficytowych odnoszących się do zarejestrowanych osób bezrobotnych. Raport sporządzany jest zgodnie z obowiązującą metodologią opracowaną przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Zawód deficytowy definiuje się jako zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast **zawód nadwyżkowy** oznacza zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W analizie, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zastosowano następujące mierniki charakteryzujące lokalny rynek pracy tj.:

- **średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie** – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w określonym zawodzie w danym roku,
- **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w określonym zawodzie w danym roku,
- **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby

zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.

Niniejsze opracowanie, mające charakter diagnostyczny, zostało przygotowane w oparciu o dane dot. zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych rejestrujących się w 2013 roku i zarejestrowanych w dniu 31 grudnia 2013r. oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które zgłoszono w 2013r. (sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 2 i 3 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”, „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”).

Monitoring obejmuje zawody i specjalności ujęte w grupach elementarnych (kod 4-cyfrowych) oraz zawodach oznaczonych kodem 6-cyfrowym zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania – Dz. U. z 2010r. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.)

Głównymi użytkownikami raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych będą między innymi: Powiatowe Urzędy Pracy, Wojewódzkie Urzędy Pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, władze oświatowe, instytucje szkoleniowe, osoby uczące się.

Poszczególne części raportu zawierają: analizę bezrobocia według zawodów (grup zawodów), analizę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów (grup zawodów) oraz analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

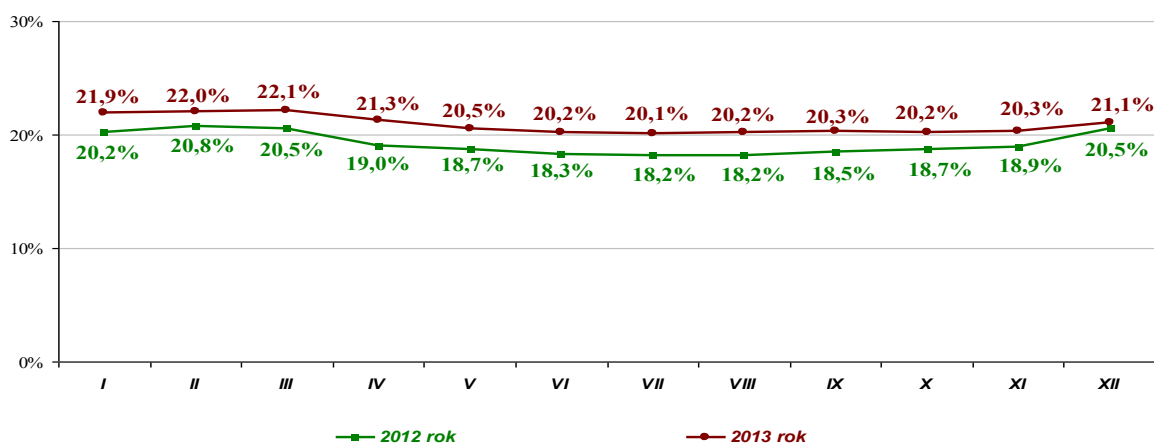
Zaznaczyć należy, że metodologia sporządzania raportu, odnosząca się wyłącznie do danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego, nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na rynku pracy. Do urzędu pracy trafia tylko część dostępnych ofert pracy, ponieważ lokalni pracodawcy często we własnym zakresie poszukują pracowników. W odniesieniu do osób bezrobotnych posiadany przez nich zawód określa się w statystyce rynku pracy na podstawie ostatniego miejsca pracy lub zawodu wyuczonego, natomiast niektóre osoby posiadają w rzeczywistości kilka zawodów, które mogłyby być w danym okresie sprawozdawczym przyporządkowane do zawodów deficytowych, jak i nadwyżkowych, bądź do pozostających w równowadze.

1. Analiza bezrobocia według zawodów

W końcu grudnia 2013 roku stopa bezrobocia, charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo, wynosiła w Polsce 13,4% i była na tym samym poziomie co w grudniu 2012 roku. Województwo kujawsko-pomorskie ze stopą 18,1% plasuje się na przedostatnim miejscu, wyprzedzając jedynie województwo warmińsko-mazurskie.

W powiecie rypińskim, według stanu w końcu grudnia 2013r., stopa bezrobocia wyniosła 21,1%, tj. wzrosła o 0,6 punktu procentowego w porównaniu z grudniem 2012 roku. Najwyższą stopę bezrobocia dla powiatu rypińskiego w 2013 roku odnotowano w marcu, wyniosła ona wówczas 22,1%, zaś najniższą w lipcu, tj. 20,1%. Jak wynika z powyższego różnica pomiędzy najwyższym i najniższym wskaźnikiem stopy bezrobocia w okresie od stycznia do grudnia 2013 roku wyniosła 2 punkty procentowe.

Wykres 1 . Stopa bezrobocia w powiecie rypińskim lata 2012 – 2013.

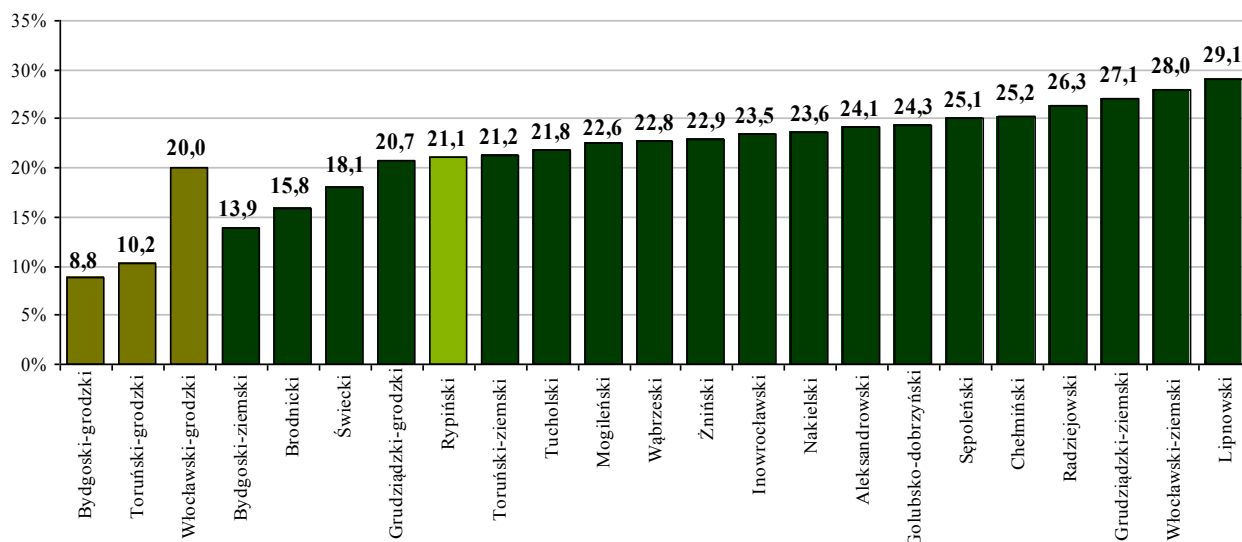

Źródło: <http://www.wup.torun.pl>

Według danych dotyczących stopy bezrobocia w grudniu 2013 roku w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego, uznać należy, że nasz powiat utrzymuje od kilku lat w czołówce pod względem najniższych wskaźników bezrobocia. Poza powiatami grodzkimi bydgoskim i toruńskim ze stopą bezrobocia poniżej 11%, niższe stopy bezrobocia niż powiat rypiński osiągnęły powiaty: bydgoski ziemski, brodnicki, świecki oraz grodzki włocławski

i grudziądzki. Najwyższą stopę bezrobocia już kolejny rok odnotowano w powiatach: lipnowskim, włocławskim ziemskim i grudziądzkim ziemskim.¹

Wykres 2. Stopa bezrobocia w powiatach województwa kujawsko –pomorskiego (stan na 31.12.2013 r.)

Źródło: <http://www.wup.torun.pl>

1.1. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rypinie na koniec 2013 roku

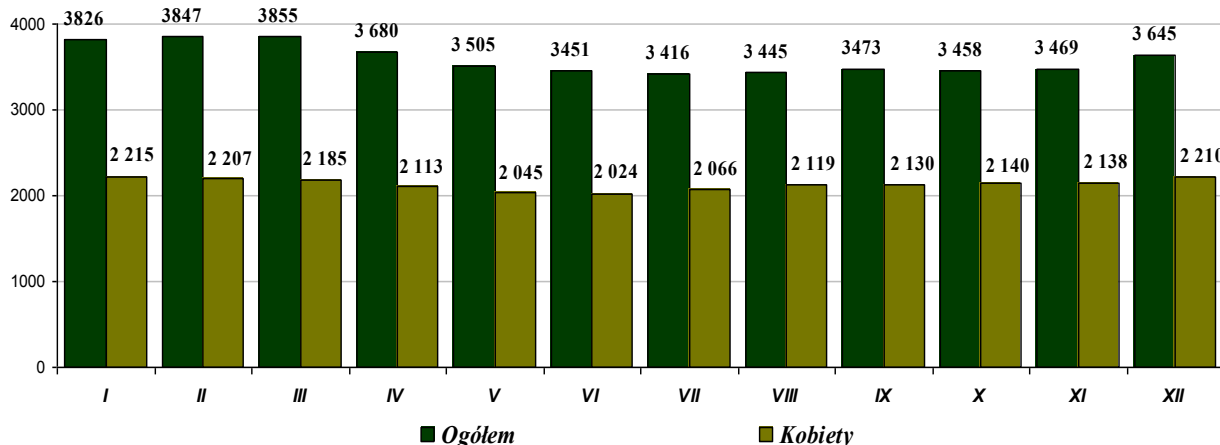
W Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie w końcu grudnia 2013 roku zarejestrowanych było 3645 osób bezrobotnych, w tym 2210 kobiet, które stanowiły 60,6% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem 2012 roku liczba osób pozostających w ewidencji tut. urzędu wzrosła, ponieważ wynosiła 3494 (wzrost o ok. 4,3%).

Z analizy danych dot. liczby bezrobotnych w 2013 roku pozostających w ewidencji w poszczególnych miesiącach (wg stanu na koniec każdego miesiąca) - wykres 3 - wynika, że zdecydowanie najwięcej osób bezrobotnych było zarejestrowanych w tut. urzędzie w I kwartale, ponieważ wówczas liczba bezrobotnych wyniosła średnio 3843 osoby. Najmniejszą liczbę bezrobotnych ogółem odnotowano od czerwca do listopada, gdzie liczba bezrobotnych nie przekraczała 3500 osób. Biorąc pod uwagę procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach, należy zauważyć, że w każdym miesiącu kobiet było nie mniej niż 56%, zaś w miesiącach największego ogólnego spadku bezrobocia, tj. od czerwca do listopada, kobiety stanowiły od 58 - 61% ogółu

¹ Dane dot. stopy bezrobocia odpowiednio w kraju, w województwie kujawsko-pomorskim i w powiecie rypińskim w stosunku do danych odnoszących się do 2012r., zostały określone według zaktualizowanych przez GUS wskaźników.

bezrobotnych. Przewaga kobiet zarejestrowanych w tut. urzędzie powoduje, że w dalszym ciągu należy realizować działania aktywizujące, zmierzające do wyrównywania ich szans na rynku pracy.

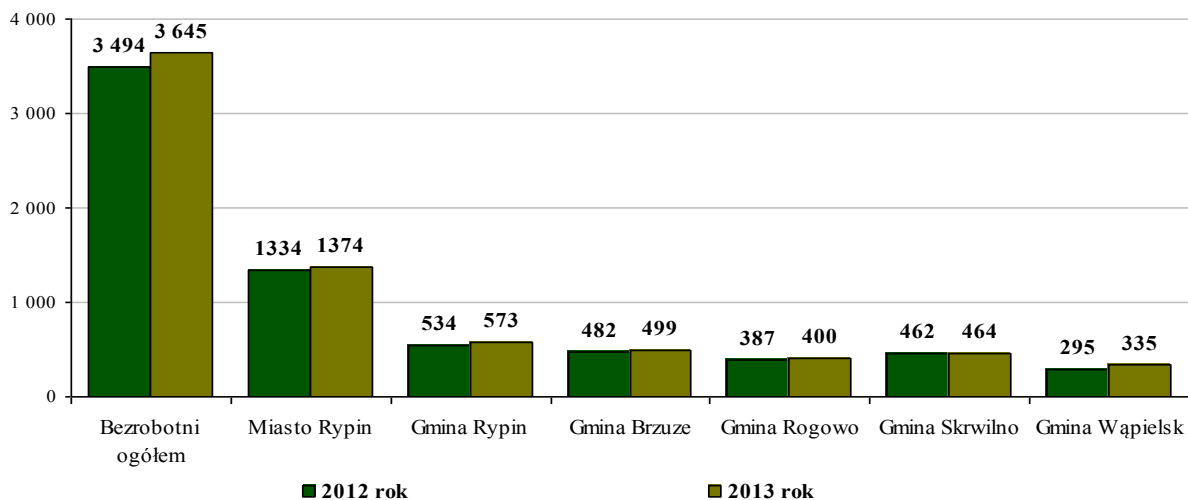
Wykres 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Rypin w poszczególnych miesiącach 2013 roku

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – MPiPS- 01 Sprawozdanie o rynku pracy

Z ogólnej liczby bezrobotnych, pozostającej w ewidencji tut. urzędu w końcu grudnia 2013 roku, 62,3% (2271 osób) stanowiły osoby z terenów wiejskich zamieszkałe w poszczególnych gminach powiatu rypińskiego, natomiast 37,7% (1374 osoby) ogółu bezrobotnych to osoby zamieszkałe na terenie miasta Rypina. W analogicznym okresie 2012 roku zarejestrowane osoby z miasta stanowiły 38,2% zaś mieszkańcy wsi – 61,8%. Zdecydowanie najwyższy wzrost procentowy odnoszący się do liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych nastąpił w odniesieniu do Gminy Wąpielsk – o 13,56% a najmniejszy - w odniesieniu do Gminy Skrwilno – o 0,43%. W stosunku do pozostałych gmin odnotowano wzrost na porównywalnym poziomie nieprzekraczającym 8%. Strukturę liczebną osób bezrobotnych, zamieszkujących poszczególne gminy powiatu rypińskiego, według stanu w końcu grudnia 2012r. i 2013r., przedstawia Wykres 4.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wg miejsca zamieszkania, stan w dniu 31.12.2013r. w zestawieniu z dniem 31.12.2012r.

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – formularz 5 „Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP Rypin”

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Rypin w końcu grudnia 2013 roku:

- 24,6 % stanowiły osoby do 25 lat,
- 20,0 % stanowiły osoby w wieku powyżej 50 lat,
- 61,2 % stanowiły osoby długotrwale bezrobotne,
- 3,5 % stanowiły osoby niepełnosprawne,
- 38,7 % stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym,
- 6,8 % stanowiły osoby z wykształceniem wyższym.

1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów

Przy określaniu struktury zawodowej bezrobocia bierze się pod uwagę dane dotyczące bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy oraz bezrobotnych dotychczas niepracujących zgodnie z zawodem wyuczonym na podstawie świadectwa, lub dyplomu kształcenia szkolnego lub kursowego. Z końcem 2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie pozostawały 2864 osoby poprzednio pracujące i 781 osób dotychczas niepracujących.

W Tabeli 1 ujęto najliczniej występujące zawody, wśród osób zarejestrowanych w PUP Rypin w końcu grudnia 2013 roku, z których wyróżnić należy zawody: sprzedawca, robotnik budowlany, technik ekonomista, ślusarz, robotnik drogowy, szwaczka, sprzątaczką biurową, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle czy kucharz małej gastronomii,

w tych przypadkach liczba zarejestrowanych osób wynosi powyżej 50. Występująca w tabeli grupa bezrobotnych „bez zawodu”², stanowiła w analizowanym czasie aż 19,1% ogółu klientów PUP Rypin.

Na 3645 osób zarejestrowanych w tutejszym urzędzie w dniu 31.12.2013 roku, 1147 osób, tj. 31,5 % to bezrobotni poprzednio pracujący, długotrwale pozostający w ewidencji, tj. powyżej 12 miesięcy. Zjawisko długotrwałego bezrobocia dotyczy w największym stopniu zawodów: sprzedawca, robotnik budowlany, technik ekonomista, sprzątaczką biurową, szwaczka, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym czy robotnik drogowy (Tabela 1).

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Rypin według wybranych zawodów, stan w końcu 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni		Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
"000000"	Bez zawodu	697	481	59	52
"522301"	Sprzedawca*	504	477	248	240
"931301"	Robotnik budowlany	157	1	60	0
"331403"	Technik ekonomista*	130	112	42	40
"722204"	Ślusarz*	84	6	23	4
"931205"	Robotnik drogowy	75	11	28	3
"753303"	Szwaczka	74	74	34	34
"911207"	Sprzątaczką biurową	73	72	41	40
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	58	38	32	21
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	51	39	18	15
"411004"	Technik prac biurowych*	47	41	21	19
"512001"	Kucharz*	41	39	16	16
"611190"	Pozostali rolnicy upraw polowych	40	32	14	13
"515303"	Robotnik gospodarczy	40	18	14	8
"711202"	Murarz*	39	0	4	0
"314205"	Technik ogrodnik*	34	28	13	12
"753105"	Krawiec*	31	31	14	14
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31	23	14	10
"331402"	Technik agrobiznesu*	28	14	2	1
"751201"	Cukiernik*	28	14	10	7
"351203"	Technik informatyk*	28	7	7	3

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

² Grupa osób bezrobotnych „bez zawodu” obejmuje osoby które jednocześnie spełniają dwa warunki: nie mają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i nie dysponują minimum 6-miesięczną, udokumentowaną ciągłością pracy w jednym zawodzie.

Zawody reprezentowane przez bezrobotnych, usystematyzowane według grup elementarnych (4 – cyfrowych), zawarte są w Tabeli 2. W ujęciu procentowym najliczniejsze grupy zawodów, skupiające osoby posiadające dane zawody według obowiązującej klasyfikacji, to: „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” – 18,60% ogółu zarejestrowanych, następnie „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” – 5,36%, „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 5,32%,. Znaczny odsetek kobiet występuje zarówno w największej grupie „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”, jak i w grupach: „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”, „Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne”, „Kucharze”, „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”, „Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani”.

Tabela 2. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie według wybranych elementarnych grup zawodów (4 - cyfrowych), stan w końcu 2013 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni w %	
		ogółem	kobiety
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	18,5903	29,7878
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	5,3596	7,2874
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	5,3256	0,0578
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,4261	0,6940
"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3,2564	3,7594
"5120"	Kucharze	3,1547	4,5691
"7222"	Ślusarze i pokrewni	3,0529	0,5205
"9112"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	2,9851	4,7426
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,5441	4,3378
"6113"	Ogrodnicy	2,0014	2,7183
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	1,9335	2,7183
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,8657	0,8676
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	1,6621	2,4870
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,5604	0
"3144"	Technicy technologii żywności	1,4586	2,0243
"6111"	Rolnicy upraw polowych	1,4247	1,9665
"5153"	Gospodarze budynków	1,3569	1,0411
"7131"	Malarze i pokrewni	1,3229	0,3470
"7112"	Murarze i pokrewni	1,3229	0
"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1,0516	1,7929

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

1.3. Napływ osób bezrobotnych według zawodów

Struktura zawodowa bezrobotnych opisywana jest również w kontekście tzw. „napływu” osób do ewidencji urzędu pracy. W ciągu całego 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie dokonało rejestracji 4299 osób - 2014 kobiet i 2285- mężczyzn. Napływ osób bezrobotnych zwiększył się o 5,24% w porównaniu do 2012 roku, ponieważ wówczas zarejestrowało się w całym roku 4085 osób. Z ogółu rejestrujących się w 2013 roku ok. 15,3 % , tj. 657 osób dokonało rejestracji po raz pierwszy, natomiast ok. 84,7% - 3642 osób – powróciło do ewidencji urzędu po raz kolejny. Średnio miesięcznie rejestrowało się w badanym okresie 358 osób. Największy napływ odnotowano z początkiem i końcem roku a także w miesiącu wrześniu. Spośród ogółu osób rejestrujących się w 2013 roku ok. 79% - 3415 bezrobotnych - to osoby poprzednio pracujące, natomiast ok. 20% ogółu - 856 osób - nabyło prawo do zasiłku.

Tabela 3 przedstawia zawody, w których nastąpił największy napływ bezrobotnych w 2013 roku. Najliczniej rejestrowali się bezrobotni „bez zawodu” – 869 osób, co stanowiło 20,21% ogółu napływu bezrobotnych w 2013r.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie według wybranych zawodów w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni		Bezrobotni absolwenci	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
"000000"	Bez zawodu	869	444	267	140
"522301"	Sprzedawca*	440	390	36	27
"931301"	Robotnik budowlany	183	1	0	0
"722204"	Ślusarz*	157	3	24	0
"331403"	Technik ekonomista*	140	109	17	17
"931205"	Robotnik drogowy	72	12	0	0
"753303"	Szwaczka	66	66	0	0
"711202"	Murarz*	66	0	5	0
"751204"	Piekarz*	57	1	1	0
"751201"	Cukiernik*	54	12	5	3
"411004"	Technik prac biurowych*	52	44	5	4
"911207"	Sprzątaczką biurową	50	50	0	0
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	49	0	0	0
"515303"	Robotnik gospodarczy	46	19	1	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	46	0	14	0
"611190"	Pozostali rolnicy upraw polowych	43	32	1	1
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	41	19	0	0
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	40	24	13	9
"331402"	Technik agrobiznesu*	38	17	13	5

"713102"	Malarz budowlany	38	5	0	0
"314205"	Technik ogrodnik*	35	27	2	2
"351203"	Technik informatyk*	35	8	11	1

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

W odniesieniu do osób posiadających zawód największy napływ odnotowano w zawodach: sprzedawcy (440 osób), robotnika budowlanego (183 osoby), ślusarza (157 osób) oraz technika ekonomisty (140 osób). Wzmózone rejestracje osób w powyżej wymienionych zawodach, a także w innych zawodach ujętych w Tabeli 3, spowodowane były m.in.: sezonowością prac, napływem absolwentów szkół po zakończonej edukacji w 2013r. czy rotacją pracowników, która mogła być efektem niezadowalających warunków pracy lub płacy.

Tabela 4 obrazuje natomiast udział procentowy napływu bezrobotnych w analizowanym okresie według wybranych elementarnych grup zawodów. Największe grupy, w skład których wchodzi najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody, to: „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”-14,11% ogółu zarejestrowanych, „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 5,33% a także „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”- 5,19% i „Ślusarze i pokrewni” – 5,19%.

Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych według elementarnych grup zawodów w 2013 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni w %	
		ogółem	kobiety
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	14,1083	27,0052
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	5,3353	0,0637
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	5,1895	8,0255
"7222"	Ślusarze i pokrewni	4,7522	0,3185
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	3,2362	0,8280
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2,8571	0,8280
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2,4781	0
"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2,3907	2,8025
"5120"	Kucharze	2,0700	3,0573
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1,9534	4,2675
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	1,9534	3,8217
"7112"	Murarze i pokrewni	1,9242	0
"7131"	Malarze i pokrewni	1,8076	0,3822
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	1,7784	3,2484
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	1,4869	2,3567
"3144"	Technicy technologii żywności	1,4869	2,1656
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,4577	0
"5153"	Gospodarze budynków	1,3703	1,2102
"6113"	Ogrodnicy	1,3120	2,2293

"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	1,3120	0
--------	-----------------------------	--------	---

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

1.4. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD

Tabela 5 zawiera zestawienie liczby bezrobotnych według przynależności do sekcji PKD, na podstawie ostatniego miejsca pracy, rejestrujących się w 2013 roku z liczbą osób pozostających w ewidencji w końcu 2013 roku.

Największą liczbę, według stanu w dniu 31.12.2013r., stanowiły osoby bezrobotne z doświadczeniem zawodowym nabytym u pracodawców przynależących do następujących sekcji: „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 729 osób tj. 25,45 % ogółu, „Przetwórstwo przemysłowe” - 621 osób (21,68 % ogółu), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 367 osób (12,81 % ogółu), „Budownictwo” – 358 osób (12,5 % ogółu), „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – 174 osób (6,07 % ogółu) oraz „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 157 osób (5,48 % ogółu). W ciągu całego 2013 roku najwięcej osób rejestrowało się w sekcjach „Przetwórstwo przemysłowe” – 782 osoby, tj. 22,9% ogółu „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 774 osób tj. 22,66% ogółu, „Budownictwo” – 568 osób tj. 16,63 ogółu, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 389 osób tj. 11,39 ogółu oraz „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 180 osób tj. 5,27% ogółu rejestrujących się.

Tabela 5. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie rypińskim w 2013 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2013r.	Bezrobotni stan w 2013r.
Przetwórstwo przemysłowe	782	621
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	774	729
Budownictwo	568	358
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	389	367
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	180	157
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	166	174

Edukacja	105	99
Transport i gospodarka magazynowa	89	44
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	62	53
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	54	57
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	49	35
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	47	37
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	33	25
Pozostała działalność usługowa	32	19
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	30	46
Górnictwo i wydobywanie	18	9
Informacja i komunikacja	15	8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	7
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9	11
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	3	8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0
Ogółem	3415	2864

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

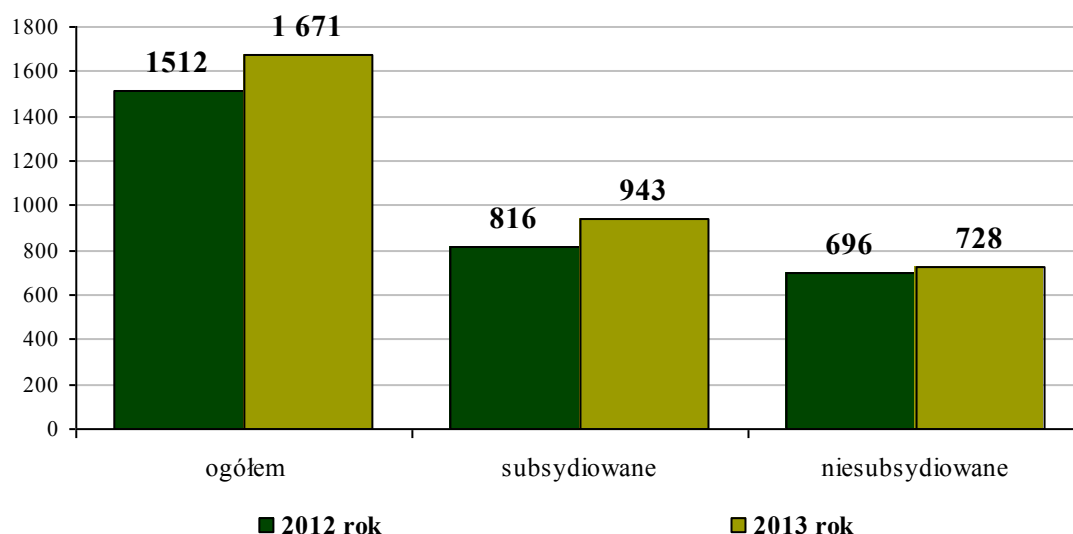
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i ich grup

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Rypinie dysponował ogółem 1671 wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej³, w tym 943 (56,4%) miejscami subsydiowanymi⁴ i 728 (43,6%) miejscami niesubsydiowanymi. Pracodawcy z sektora prywatnego zgłosili 1136 (68%) wolnych miejsc pracy lub aktywizacji zawodowej a z sektora publicznego - 535 (32%). W porównaniu z rokiem 2012 nastąpił wzrost o ok. 10,5% ogólnej liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej (159 ofert), ponieważ wówczas napłynęło 1512 miejsc pracy. W 2013 roku liczba miejsc pracy subsydiowanej była o 127 większa niż w 2012 roku, natomiast liczba miejsc niesubsydiowanych wzrosła w 2013 roku o 32 w odniesieniu do poprzedniego roku.

³ Przez „wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” należy rozumieć oferty pracy - takie nazewnictwo jest zgodne z obowiązującą statystyką rynku pracy.

⁴ Miejsca subsydiowane należy zrozumieć jako wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, tj.: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie-użyteczne oraz miejsca zatrudnienia niesubsydiowanego w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Wykres 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, stan w dniu 31.12.2013 r. w zestawieniu z dniem 31.12.2012r.

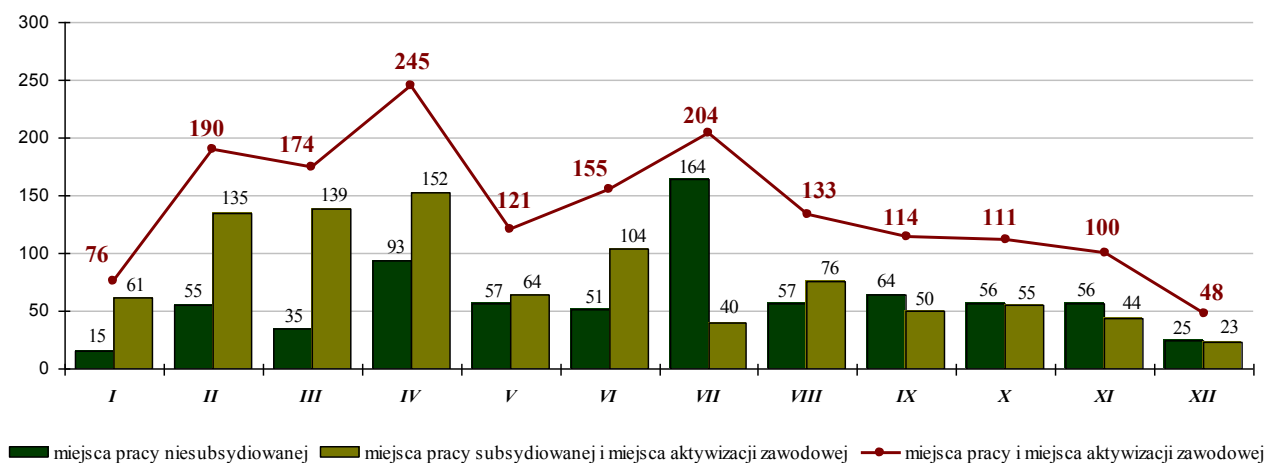

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – formularz 5 „Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP Rypin”

Tutejszy urząd przekazał w 2013 roku, na życzenie pracodawców, 198 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej do innych Powiatowych Urzędów Pracy w celu upowszechnienia. PUP Rypin otrzymał natomiast do upowszechnienia 3057 ofert pracy m.in. z urzędów pracy w: Brodnicy a ponadto z Torunia, Grudziądza, Skępego, Sierpca, Golubia-Dobrzynia oraz z innych, często odległych miast Polski. Były to najczęściej zgłoszenia dot. stanowisk związanych z transportem, budownictwem, motoryzacją, przemysłem metalowym, handlem czy obsługą klienta.

Wykres 6 obrazuje duże zróżnicowanie liczby miejsc pracy zgłaszanych w poszczególnych miesiącach 2013 roku. Zdecydowanie najwięcej miejsc pracy, tj. 14,7% wpłynęło w kwietniu, a następnie w lipcu – 12,2%, natomiast najmniej w grudniu – 2,9% oraz w styczniu – 4,5%. Największa liczba tzw. ofert niesubsydiowanych czyli realizowanych bez udziału środków jakimi dysponuje urząd pracy w Rypinie, czyli tzw. oferty niesubsydiowane, została zgłoszona w: lipcu, kwietniu, wrześniu, maju i sierpniu – oferty z tych miesięcy stanowiły łącznie ok. 60% wszystkich ofert niesubsydiowanych.

Wykres 6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do PUP Rypin w 2013 roku w układzie miesięcznym.

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”

W Tabeli 6 przedstawiono zestawienie zawodów dotyczących wszystkich najliczniej występujących wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej z zawierającymi się w tej liczbie miejscami subsydiowanymi i niesubsydiowanymi. W czołówce zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013 roku pod względem zawodów, znalazły się, podobnie jak w latach poprzednich aczkolwiek w zmienionej kolejności w rankingu, oferty w zawodach: robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, robotnik budowlany, szwaczka, robotnik drogowy, kierowca samochodu ciężarowego, sprzątaczką biurową, murarz i magazynier. Po raz pierwszy licznie pojawił się w ofertach zawód rzeźnik wędliniarz, jednak należy zaznaczyć, że zapotrzebowanie w tym zawodzie zgłosiło tylko dwóch pracodawców, w tym jeden z nich na 100 stanowisk pracy. Na wymienione w Tabeli 6 zawody wpłynęło ok. 69% wszystkich zgłoszonych w 2013 roku miejsc pracy.

Niestety wiele z tych ofert dotyczyło subsydiowanych miejsc pracy w ramach prac społecznie użytecznych, staży, robót publicznych czy prac interwencyjnych. W rankingu najczęściej zgłaszanych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej wyróżnić należy te, w których wystąpiła zdecydowana przewaga ofert niesubsydiowanych lub wystąpiły wyłącznie oferty niesubsydiowane, tj. w zawodach: rzeźnik – wędliniarz, szwaczka, kierowca samochodu ciężarowego, murarz, tynkarz, doradca klienta, robotnik placowy, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

Ponadto w grupie miejsc niesubsydiowanych dość licznie wystąpiły zgłoszenia w zawodach robotnik gospodarczy, sprzedawca i robotnik budowlany.

Tabela 6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych zawodów z uwzględnieniem ofert prac subsydiowanych zgłoszone do PUP Rypin w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 roku		
		Ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane
"515303"	Robotnik gospodarczy	374	291	83
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	101	1	100
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	100	93	7
"522301"	Sprzedawca*	97	61	36
"931301"	Robotnik budowlany	72	43	29
"753303"	Szwaczka	50	4	46
"931205"	Robotnik drogowy	48	36	12
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	40	3	37
"911207"	Sprzątaczką biurowa	38	24	14
"711202"	Murarz*	33	1	32
"432103"	Magazynier	32	23	9
"341202"	Opiekun osoby starszej*	18	18	0
"712303"	Tynkarz	16	2	14
"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	15	13	2
"524902"	Doradca klienta	14	2	12
"722204"	Ślusarz*	12	4	8
"752190"	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	12	8	4
"932101"	Pakowacz	12	4	8
"712905"	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	11	1	10
"961302"	Robotnik placowy	11	0	11
"332203"	Przedstawiciel handlowy	10	2	8
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	10	3	7
"522305"	Technik handlowiec*	10	2	8
"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	10	6	4
"741103"	Elektryk*	10	2	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie

Miejsca pracy subsydiowanej powstające z nakładu środków z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, dotyczyły przede wszystkim następujących zawodów: robotnik gospodarczy (prace społecznie użyteczne), pozostali pracownicy obsługi biurowej (staż, prace interwencyjne), sprzedawca (staż, prace interwencyjne), robotnik budowlany (staż), robotnik drogowy (roboty publiczne, prace interwencyjne), sprzątaczką biurowa (staż),

magazynier (staż, prace interwencyjne), opiekun osoby starszej (prace społecznie użyteczne), sprzedawca w branży przemysłowej (staż).

Na podstawie analizy elementarnych grup zawodów (Tabela 7), skupiających największy odsetek zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, wyróżnić należy grupy: „Gospodarze budynków” – 22,4 % ogółu zgłoszonych ofert, „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)” – 7,6%, „Pracownicy obsługi biurowej” – 6,5%, „Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni” – 6,0%, „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 4,3%.

Tabela 7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych elementarnych grup zawodów w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 roku
"5153"	Gospodarze budynków	22,3840
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	7,6002
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	6,4632
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	6,0443
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	4,3088
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	3,2316
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2,9922
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	2,9324
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	2,3938
"7212"	Spawacze i pokrewni	2,0946
"7112"	Murarze i pokrewni	1,9749
"4321"	Magazynierzy i pokrewni	1,9150
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,3166
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,2567
"7222"	Ślusarze i pokrewni	1,1370
"5249"	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,9575
"7123"	Tynkarze i pokrewni	0,9575
"7126"	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	0,9575
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,8977
"2431"	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	0,7780

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

W Tabeli 8 ujęto wszystkie zgłoszone w 2013r. do PUP Rypin wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, podzielone według grup Polskiej Klasyfikacji Działalności, w zestawieniu z liczbą bezrobotnych poprzednio pracujących według sekcji PKD, którzy

rejestrowali się w 2013 roku („napływ”) i będących w ewidencji w końcu 2013 roku. Analizując wolne miejsca pracy, należy stwierdzić, że największe zapotrzebowanie wystąpiło w sekcjach: „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 28,2% ogółu wolnych miejsc pracy, „Przetwórstwo przemysłowe” – 22,2%, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 15,3%, „Budownictwo” – 11,8% oraz „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – 5,1%. W powyżej wymienionych branżach najliczniej byli zarejestrowani bezrobotni, pogrupowani zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, zakwalifikowani do poszczególnych sekcji z uwagi na ostatnie miejsce pracy. Duża liczba osób rejestrujących się w tych sekcjach PKD, przy jednoczesnej dużej liczbie miejsc pracy, może wskazywać na zjawisko rotacyjności zatrudnienia w firmach z tych sekcji, czego przyczyną może być m.in. sezonowość prac jak i fakt, że zgłaszane w ramach subsydiowanych ofert miejsca pracy mają charakter okresowy.

Tabela 8. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji PKD zgłoszone do PUP Rypin w 2013 roku w zestawieniu z bezrobotnymi według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Sekcja PKD	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 roku	Bezrobotni zarejestrowani w 2013 roku	Bezrobotni stan w końcu 2013 roku
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	456	389	367
Przetwórstwo przemysłowe	371	782	621
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	255	774	729
Budownictwo	197	568	358
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	85	166	174
Edukacja	56	105	99
Transport i gospodarka magazynowa	55	89	44
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	51	54	57
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	30	180	157
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30	33	25
Pozostała działalność usługowa	26	32	19
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	23	62	53
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	9	10	7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8	47	37
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7	30	46

Informacja i komunikacja	7	15	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	49	35
Górnictwo i wydobywanie	0	18	9
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	9	11
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	3	8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0
Ogółem	1671	3415	2864

3. Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych

Dla dopełnienia charakterystyki sytuacji osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy i wskazania zawodów w najwyższym stopniu generujących bezrobocie należy posłużyć się tzw. **wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Określa on, w odniesieniu do poszczególnych zawodów, udział średniej liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie w średniej liczbie osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca jako bezrobotne. W przypadku wskaźnika o wartości w przedziale **od 0 do 0,9** mamy do czynienia z **zawodami nadwyżkowymi**, z kolei przedział **od 0,9 do 1,1** określa **zawody zrównoważone**, natomiast **zawody deficytowe** wyrażone są wskaźnikiem **powyżej 1,1**. Zdecydowana większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody nadwyżkowe na rynku pracy. Spośród 552 zawodów, które reprezentowali bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy 74,1% to zawody nadwyżkowe, 3,6% to zawody zrównoważone, natomiast 22,3% stanowią zawody deficytowe.

3.1. Zawody nadwyżkowe

Z zawodem nadwyżkowym mamy do czynienia wówczas, gdy liczba osób zarejestrowanych w tym zawodzie jest większa niż zapotrzebowanie na rynku pracy w zakresie tego zawodu. W 2013 roku w powiecie rypińskim wystąpiło, zgodnie z danymi statystycznymi, 409 zawodów nadwyżkowych, natomiast aż 345 spośród nich to zawody, w których nie wpłynęło żadne wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej – w tym przypadku wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0. Bezrobotni posiadający

zawody nadwyżkowe, o ile poszukują zatrudnienia wyłącznie w takim zakresie, są w najmniej korzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Zgodnie z wartością średniej miesięcznej nadwyżki, jak obrazuje Tabela 9, na czołowym miejscu w rankingu zawodów nadwyżkowych znajduje się zawód sprzedawca, a w dalszej kolejności: ślusarz, robotnik budowlany, piekarz oraz cukiernik. Z założenia znaczyłoby to, że osoby posiadające te zawody mają znikome szanse znalezienia zatrudnienia. Jednocześnie należy zauważyć, na podstawie analizy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, że zawody sprzedawcy, robotnika budowlanego czy ślusarza znalazły się w rankingu najliczniej zgłoszonych do PUP Rypin miejsc pracy. Jednakże ze względu na licznie zarejestrowane w tut. urzędzie osoby z tymi zawodami nie ma możliwości, żeby wszystkie osoby uzyskały pracę zgodną z kwalifikacjami.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla powiatu rypińskiego nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 9. Zawody nadwyżkowe w powiecie rypińskim w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"722314"	Tokarz w metalu	1,7500	0,0455
"351203"	Technik informatyk*	2,7500	0,0571
"722204"	Ślusarz*	12,0833	0,0764
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	1,0000	0,0769
"751201"	Cukiernik*	4,0833	0,0926
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	3,0000	0,1000
"752205"	Stolarz*	1,9167	0,1154
"234201"	Nauczyciel przedszkola	0,5833	0,1250
"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,5833	0,1250
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	3,3333	0,1304
"751204"	Piekarz*	4,0833	0,1404
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	2,3333	0,1515
"621002"	Robotnik leśny	0,9167	0,1538
"512001"	Kucharz*	2,1667	0,1613
"752208"	Stolarz meblowy	1,1667	0,1765
"713102"	Malarz budowlany	2,5833	0,1842
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,3333	0,2000
"261906"	Prawnik legislator	0,3333	0,2000
"722312"	Szlifierz metali	0,3333	0,2000
"962902"	Dozorca	0,3333	0,2000

"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1,3333	0,2000
"522301"	Sprzedawca*	28,5833	0,2205
"213207"	Inżynier zootechniki	0,2500	0,2500
"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,2500	0,2500
"711401"	Betoniarz	0,4167	0,2857
"931203"	Meliorant	0,4167	0,2857
"933304"	Robotnik magazynowy	0,7500	0,3077
"514101"	Fryzjer*	1,2500	0,3182
"811105"	Operator koparko - ładowarki	0,1667	0,3333
"961102"	Ładowacz nieczystości stałych	0,1667	0,3333

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.2. Zawody zrównoważone

W przypadku zawodów zrównoważonych zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. W 2013 roku tylko 20 zawodów wykazywało równowagę na rynku pracy, a wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawierał się w przedziale od 0,9 do 1,1. Wśród zawodów zrównoważonych występuje m.in.: fizjoterapeuta, nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej, sprzedawca w stacji paliw, ogrodnik terenów zieleni, zbrojarz, brukarz, przedstawiciel handlowy, pomoc kuchenna. Wykaz zawodów równoważnych w powiecie rypińskim w 2013 roku przedstawia Tabela 10.

Tabela 10. Zawody wykazujące równowagę na rynku pracy w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"214404"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	0	1
"228203"	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0	1
"228301"	Fizjoterapeuta	0	1
"233007"	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	0	1
"242108"	Specjalista do spraw logistyki	0	1
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	0	1
"441490"	Pozostali technicy archiwistów i pokrewni	0	1
"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0	1
"524990"	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	1
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	0	1
"711301"	Kamieniarz*	0	1

"711404"	Zbrojarz	0	1
"711601"	Brukarz	0	1
"721207"	Spawacz ręczny gazowy	0	1
"731802"	Dziewiarz	0	1
"741201"	Elektromechanik*	0	1
"752309"	Tartacznik	0	1
"932905"	Pomoc krawiecka	0	1
"332203"	Przedstawiciel handlowy	0,0833	0,9091
"941201"	Pomoc kuchenna	0,0833	0,9000

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.3. Zawody deficytowe

W powiecie rypińskim w 2013 roku, 123 zawody określono (na podstawie wskaźnika intensywności nadwyżki /deficytu powyżej 1,1) jako zawody deficytowe, tj. takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest większe niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych. W odniesieniu do 80 zawodów wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) osiągnął wartość MAX, co oznacza, że zgłoszono oferty pracy, a nie zarejestrowano bezrobotnych. Zawodami o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu są: rzeźnik - wędliniarz – 12,6 pozostali pracownicy obsługi biurowej – 11,1; konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej – 9,0; robotnik gospodarczy – 8,1; sekretarka – 8,0; tynkarz – 8,0. Tabela 11 prezentuje wykaz zawodów deficytowych w powiecie rypińskim w 2013 roku. W poniższym zestawieniu nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 11. Zawody deficytowe w powiecie rypińskim w 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	-7,7500	12,6250
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	-7,5833	11,1111
"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	-0,6667	9,0000
"515303"	Robotnik gospodarczy	-27,3333	8,1304
"412001"	Sekretarka	-0,5833	8,0000
"712303"	Tynkarz	-1,1667	8,0000
"814302"	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	-0,5000	7,0000
"524902"	Doradca klienta	-0,9167	4,6667

"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	-0,5833	3,3333
"711501"	Cieśla*	-0,1667	3,0000
"712204"	Posadzkarz*	-0,1667	3,0000
"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	-0,1667	3,0000
"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	-0,7500	2,5000
"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	-0,2500	2,5000
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	-0,4167	2,0000
"331203"	Referent (asystent) bankowości	-0,1667	2,0000
"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	-0,2500	2,0000
"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	-0,0833	2,0000
"341205"	Pracownik socjalny	-0,0833	2,0000
"422603"	Rejestratorka medyczna	-0,0833	2,0000
"514205"	Pracownik solarium	-0,0833	2,0000
"531103"	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	-0,2500	2,0000
"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	-0,2500	2,0000
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	-0,2500	2,0000
"712202"	Głazurnik	-0,1667	2,0000
"713207"	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	-0,1667	2,0000
"753202"	Krojczy	-0,0833	2,0000
"812104"	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	-0,0833	2,0000
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	-0,1667	2,0000
"911203"	Pokojowa	-0,1667	2,0000
"432103"	Magazynier	-1,1667	1,7778
"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	-0,2500	1,7500
"611303"	Ogrodnik*	-0,0833	1,5000
"814206"	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	-0,0833	1,5000
"962906"	Woźny	-0,0833	1,5000

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego

Tabela 12 przedstawia wykaz grup zawodów skupiających zawody odnoszące się do bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Według wskaźnika bezrobocia długotrwałego zawodami w największym stopniu generującymi w powiecie rypińskim długotrwałe bezrobocie były w 2013 roku zawody należące m.in. do grup: „Kierownicy do spraw budownictwa”, „Kierownicy do spraw strategicznych i planowania”, „Konduktorzy i pokrewni”, „Pośrednicy handlowi”, „Operatorzy centrali telefonicznych” dla których wskaźnik bezrobocia długotrwałego wyniósł 1. Oznacza to, że wszystkie osoby poprzednio pracujące przyporządkowane do określonej grupy zawodów pozostają bezrobotnymi powyżej 12 miesięcy .

Tabela 12. Zawody generujące długotrwale bezrobocie w powiecie rypińskim w 2013 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"1323"	Kierownicy do spraw budownictwa	1
"1213"	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	1
"5112"	Konduktorzy i pokrewni	1
"3324"	Pośrednicy handlowi	1
"4223"	Operatorzy centrali telefonicznych	1
"8143"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	1
"8189"	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"8114"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	1
"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1
"3433"	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1
"5151"	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
"5329"	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"7319"	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"9621"	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1
"9122"	Czyściciele pojazdów	1

Zródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

PODSUMOWANIE

1. W końcu 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie pozostawało w rejestrze 3645 bezrobotnych (w tym 2210 kobiet). Stopa bezrobocia dla powiatu w tym okresie osiągnęła poziom 21,1 %, w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 0,6 punktu procentowego.
2. Bezrobocie w powiecie rypińskim dotyka przede wszystkim kobiety – stanowią one 60,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
3. Do ewidencji PUP Rypin w 2013 roku włączono ogółem w wyniku rejestracji 4299 osób, w tym 2014 kobiet. Wśród rejestrujących się w bezrobotnych, 869 osób nie posiadało zawodu, co stanowi aż 20,21 % ogółu napływu bezrobotnych.
4. Najliczniej reprezentowanymi przez zarejestrowanych bezrobotnych grupami elementarnymi, zgodnie z nazewnictwem Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, były grupy:

- „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” (18,59%) – w tej grupie zdecydowanie dominują sprzedawcy, technicy handlowcy, sprzedawca w branży przemysłowej, sprzedawca w branży spożywczej;
 - „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” (5,36%) m.in. technicy ekonomiści i technicy agrobiznesu;
 - „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” (5,32%) – m.in. robotnicy budowlani.
5. W 2013 roku do PUP w Rypinie zgłoszono 1671 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, należy jednak zaznaczyć, iż 56,4 % ogółu stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej - prace subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego, staże, prace społecznie użyteczne). Odnotowano wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 159 w stosunku do 2012 roku. Najczęściej pracodawcy zgłaszali wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej na stanowiska nie wymagające wysokich kwalifikacji, tj. w zawodach: robotnik gospodarczy, rzeźnik – wędliniarz, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, robotnik budowlany, szwaczka, robotnik drogowy, kierowca samochodu ciężarowego, sprzątaczką biurową, murarz, magazynier
6. Rynek pracy w powiecie rypińskim charakteryzuje się nierównowagą między podażą a popytem w przekroju zawodowym. W ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych i wykazujących równowagę na rynku pracy. Spośród 552 zawodów, które posiadali bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy 74,1% to zawody nadwyżkowe, 3,6% to zawody zrównoważone, natomiast 22,3% stanowią zawody deficytowe.
- Wskaźnik intensywności deficytu w analizowanym okresie był najwyższy w następujących zawodach uznanych za deficytowe: rzeźnik – wędliniarz, pozostali pracownicy obsługi biurowej, konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej, robotnik gospodarczy, sekretarka, tynkarz. Wśród zawodów nadwyżkowych wytypowanych zgodnie z obowiązującą metodologią wyróżnić należy: sprzedawców, ślusarzy, robotników budowlanych, piekarzy oraz cukierników. Zawody wykazujące równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: fizjoterapeuta, nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej, sprzedawca w stacji paliw, ogrodnik terenów zieleni, zbrojarz, brukarz, przedstawiciel handlowy, pomoc kuchenna.